

[Kirkeministeren.]

mer, der har talt om dette statspolitiske krav, erindre: den storpolitiske udvikling krydser danske ønsker. Det, der er tale om i øjeblikket, er et Europa i nervøs spænding; det er magtgruppernes konkurrence om at vinde Tyskland. Man søger at bygge Tyskland ind i østblokken, man søger at bygge Vesttyskland ind i vestblokken så hurtigt som muligt som et frit og selvstændigt land. En usikkerhedstilstand, et irritationsmoment, som en påtvungen afstemningstermin ville være på en af Tysklands grænser, må man ikke vente nogen forståelse for udefra. Det er sikkert nyttigt at pege på dette som en modvægt mod de drømme, de skønne drømme, der næres, men som kun er drømme. Og jeg ønsker at sige her netop overfor disse krav om en sikret afstemningstermin: der er ingen genveje at gå. Den skade, som århundreders kortsynede grænsepolitik har ført til, gøres ikke god i løbet af ganske få år. Det, der nationalt og kulturelt så ubetinget gik tabt for os, kan ikke erobres tilbage i en håndvending. Arbejdet må nu have sigte på en generobring lidt efter lidt og på en fæstnelse. Det, der for alvor er vundet, folkeligt og kulturelt, kan der bygges en politik på, men man kan ikke uden at gå ind på eventyrlige veje starte en politik, før et sådant holdbart nationalt grundlag er skabt.

Det er kampens og prøvelsens tid for sydslesvigerne. Nu er der lykkeligvis grund til at tro på en mærkbar lettelse i flygtningetrykket; der er grund til at håbe på sikrede frihedsrettigheder, der er formentlig udsigt til et mindre bittert, et noget afdæmpet forhold mellem dansk og tysk, og så vil der efterhånden tegnes et klart billede af det nationale styrkeforhold — forhåbentlig med danskheden i fremgangens tegn. Men at fravige vor principielle linie, således som det store flertal i dette ting har været enigt om den indtil nu, med hensyn til statspolitiske krav er der ingen saglig motivering for.

Formanden: Det ærede medlem hr. Thor-kil Kristensen har ordet for en kort bemærkning.

Thorkil Kristensen: En del af de betragtninger, den højtærede kirkeminister fremsatte, kunne betragtes som vendt mod mine udtalelser om det sydslesvigske spørgsmål. Jeg vil derfor gerne sige, at jeg føler mig ikke ramt af nogen af de betragtninger, der er fremsat af den højtærede kirkeminister.

Det er rigtigt — derom er vi enige —, at situationen slet ikke er afklaret i dag. Noget sådant lå heller ikke i min tale. Jeg forstår også, at den højtærede kirkeminister og jeg er enige om, at der begynder at vise sig tegn på, at ikke så lidt af danskheden dernede fæstner sig mere, end man kunne have tænkt sig, men — og vi er stadig enige — deraf kan man ikke drage bestemte slutninger i dag om Sydslesvigs fremtid. Men når den højtærede kirkeminister taler om det uforsvarlige i ved en eventuel fæstnelse af selvbestemmelsesretten i fredstraktaten at fastsætte en bestemt afstemningstermin, må jeg have lov til at sige, at noget sådant aldrig har ligget i min tanke. Jeg har ikke brugt ordet „afstemningstermin“ og skal på den givne foranledning udtale, at jeg ville finde det urigtigt, hvis selvbestemmelsesretten blev fæstnet i fredstraktaten, da at fastsætte nogen bestemt termin for en afstemning. Så kunne man nemlig risikere, at den pågældende dato faldt under en ny storkrig, eventuelt under et nyt Hitler-regime eller andre unormale tilstande, der ikke gav passende grundlag for en sandfærdig afstemning. Efter min mening burde man netop ikke fastsætte nogen bestemt termin, men sige, at efter så og så mange års forløb — det var også den vending, jeg brugte i går — skal der være adgang til det. Der skal altså gå mindst . . . (*Gustav Pedersen:* Hvor mange?). Hvor mange — det ved jeg ikke; det kunne vi tale om. Er det ærede medlem forhandlingsvillig, vil jeg gerne drøfte tidsrummet nærmere med det ærede medlem, men hvis han ikke er forhandlingsvillig, har han jo ikke noget at spørge om. Altså, efter en årrækkes forløb skal eventuelt en folkeafstemning kunne forlanges, men der er ikke tale om nogen bestemt termin, fastsat på forhånd.

Formanden: Det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft har ordet for en kort bemærkning.

Ole Bjørn Kraft: De synspunkter og teorier, som den højtærede kirkeminister her i aften har givet udtryk for, ser efter min opfattelse bort fra livets virkelighed. Hvis det var sådan, at vi havde en længere tid foran os, hvor vi kunne regne med, at den nuværende tilstand i Sydslesvig ville vedblive at bestå, besættelsesmagten bevare sine beføjelser og en udvikling kunne ske, kunne man optage de synspunkter, den højtærede kirkeminister har fremsat, til diskussion, men livets virkelighed i dag er